

ЛІТЕРАТУРА

1. Костик Л.Б., Філіпчук М.В., Мороз Т.В. Культура наукової мови: Курс лекцій. – Чернівці: Зелена Буковина, 2011. – 232с.
2. Мацюк З. Українська мова професійного спілкування: Навч. посіб. / З. Мацюк, Н. Станкевич. – К.: Каравела, 2005. – 352 с.
3. Олійник О. Ділове спілкування: Навчальний посібник. / О. Олійник. – Красноармійськ: КПДонНТУ, 2009. – 380с.
4. Сисоєва Д.О. Мовна культура фахівця у контексті сучасності // IV Міжвузівська студентська науково-практична конференція – Донецьк, ДонНТУ – 2011, – 8-9с.
5. Хміль Ф. І. Ділове спілкування: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Ф. І. Хміль. – К.: «Академвидав», 2004. – 208 с.
6. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – 696 с. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/1246122040609/dokumentoznavstvo/osnovi_kulturi_iukrayinskoyi_movi.

*Г. Г. Орлова,
студентка IV курсу факультету іноземної філології,
Запорізький національний університет*

СУТНІСТЬ ТА ДОЦІЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ПРИЙОМІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Інтеграційні процеси та соціально-економічні зміни, розвиток міжнародних зв'язків України і постійне зростання ролі іноземної мови як засобу спілкування, зумовлюють необхідність застосування нових методів та прийомів у процесі підготовки спеціалістів з певної галузі, щоб вивести освіту на такий рівень, що відповідав би сучасним вимогам. У зв'язку з тим, що іноземна мова є важливим засобом міжкультурного спілкування, стає актуальною позиція, за якої здатність зрозуміти представника іншої культури залежить не тільки від правильного використання мовних одиниць, але й від особливих умінь розуміти норми його культури, у тому числі мовленнєвої поведінки у різноманітних ситуаціях спілкування. Це зобов'язує розглядати іноземну мову як своєрідний інструмент пізнання іншої культури, що висуває на перший план гуманітарної освіти формування у студентів саме комунікативної компетенції.

Концепція такого навчання іноземним мовам передбачає опору на досвід сучасних дидактичної, психологічної та методичної наук, використання якого набуває своєї ефективності тільки за певних умов організації навчального процесу. Дуже широко використовуваним варіантом вирішення зазначеної проблеми є впровадження нових підходів до формування іншомовної комунікативної компетенції. Останнім часом у методиці навчання іноземних мов спостерігається тенденція переходу до інтерактивного підходу, як до найбільш доцільного зважаючи на поставлені цілі [1, с. 21-25].

Насамперед необхідно зазначити, що термін «інтерактивна педагогіка» (Ганс Фріц) відносно новий. Лінгвістичне тлумачення слова свідчить, що поняття «інтерактивність», має корені у англійській мові: *inter* – поміж, серед,

взаємо, *act* – діяти, отже *interact* – взаємодіяти. Відповідно, у дослівному розумінні інтерактивним може бути названий метод що передбачає взаємодію студентів та викладача, знаходження їх у режимі бесіди, діалогу, спільної дії. Інтерактивні методи змінюють звичні форми навчання на діалогові, основані на взаємодії та взаєморозумінні. Використання прийомів інтерактивного навчання на практиці та досвід роботи з різними за рівнем розвитку та компетенції студентами переконують в тому, що ці форми при їх систематичному застосуванні дійсно дозволяють кожному присутньому на занятті відчувати себе в «контексті» спільної роботи, формують комунікативну готовність до спілкування в малій групі на уроках з іноземної мови, сприяють розвитку особистісної рефлексії, впливають на становлення активної позиції у навчальній діяльності. Проблеми та навчальні задачі в інтерактивних формах роботи найчастіше студенти вирішують не самостійно, а в процесі спільного обговорення в малих групах. Тому можна говорити не тільки про індивідуальний вплив інтерактивних форм навчання на конкретну особистість, але й про їх вплив на всю групу. Таким чином у групі студентів виникає розвиток навичок спілкування та взаємодії, формування цілісно-орієнтовної єдності, гнучкої системи соціальних ролей в залежності від ситуації, прийняття норм та правил суспільної діяльності. Отже, суть інтерактивного навчання полягає в тому, що навчальний процес відбувається шляхом постійної, активної взаємодії усіх учасників. Це така організація взаємонавчання (колективне, групове, навчання у співпраці), де і студент, і викладач є рівноправними суб'єктами навчання, що рефлексують з приводу свого досвіду. Викладач в інтерактивному навчанні виступає як організатор процесу, консультант, який ніколи не «замикає» навчальний процес на собі. Головними в процесі навчання є зв'язки між студентами, їхня взаємодія та співпраця, результати якої досягаються взаємними зусиллями учасників навчальної діяльності, спільна відповідальність за результати.

Зважаючи на компаративний досвід сучасної методики викладання іноземних мов, в порівнянні з традиційним навчанням інтеракція відрізняється формою та методами досягнення результатів. Теорія та практика доводять, що така побудова занять дозволяє створювати навчальні ситуації, які потребують від учнів не менш важкої зосередженої праці, ніж традиційне навчання. Адже сутність інтерактивного підходу полягає у тому, щоб не просто «закладати» інформацію до свідомості студента, але подавати її у певній формі, з установкою на конкретні цілі, постановка і досягнення яких дозволяє передбачити й організувати спеціальну діяльність учасників процесу для осмислення, застосування та усвідомлення того, що вивчається. Тобто у рамках інтерактивного підходу важливою є не кількість інформації, що сприймається студентами, а якість її засвоєння та рівень комунікативної компетенції, яку вони мають на виході.

Не можна однозначно стверджувати, що інтерактивне навчання потребує значно більшої підготовки і розвинутого творчого потенціалу викладача, ніж традиційний урок. Адже задля організації інтерактивного заняття потрібне знання базових методичних особливостей подання того чи іншого матеріалу, та певних навичок з реконструювання процесу таким чином, щоб у ньому були задіяні усі учасники. Практичний досвід показує, що формування таких навичок у викладача не займає багато часу: достатньо провести інтерактивне занят-

тя більш ніж 3 рази, як процес реконструювання надалі вже не становитиме проблеми.

На думку Т. Пальтової, надзвичайно важливим є те, що участь у інтеракції сприяє формуванню й розвитку навичок співробітництва, уміння адаптуватися у різноманітних колективах та орієнтуватися у комунікативних ситуаціях. Суттєво й те, що правильно організована інтеракція дозволяє залучити всіх присутніх до роботи одночасно, змушуючи займати активну позицію та стати суб'єктами освітнього процесу, тим самим зводячи до мінімуму можливість пасивності або неучасті у процесі.

Слід зазначити, що для активізації процесу формування іншомовної комунікативної компетенції студентів, найбільш вживаними та доцільними є наступні інтерактивні прийоми:

– *Метод дискусії*, що полягає у постановці дискусійного питання або проблеми перед студентами, та включає у себе багато дискусійних технологій. Сутністю даного методу є формування комунікативної компетенції шляхом висловлення власних аргументованих думок, та спростування думок інших учасників, тобто у рамках дискусійного обговорення.

– *Мозковий штурм*, сутність якого полягає у тому, що викладач ставить проблему, до якої необхідно спільними зусиллями підібрати ряд рішень, обговорюючи їх. Така методика є найбільш широко вживаною у процесі вивчення іноземних мов, тому що є легкою та універсальною у використанні, на будь-якому етапі навчання.

– *Робота в групах*, – така форма заняття, де присутня подвійна спрямованість. Учні працюють у групі однолітків, де вони можуть досить вільно висловити свої думки, мобілізувати знання, проявити творчий, організаторський та лідерський потенціал. Після закінчення роботи групи починають дискутувати, обмінюватися думками та аргументами. Таким чином, до роботи залучається ще й подвійна мотивація: мотив прояву особистості та самоствердження в групі та мотив досягнення колективної мети [2, с. 1-3].

Обираючи оптимальний метод та прийом такого навчання, необхідно враховувати певні методичні особливості його впровадження. По перше, це поступове впровадження інтерактивного навчання, починаючи з простих інтерактивних методів (роботи в парах, малих групах, мозкового штурму, методу незакінчених речень, та інших). По-друге, це доцільність використання того чи іншого методу на різних етапах вивчення теми з іноземної мови. Слід зазначити, що інтерактивні прийоми найчастіше вживаються на заключному етапі теми, для систематизації та актуалізації знань. По-третє, це оптимальне співвідношення інтерактивних та традиційних методів, прийомів та технік.

Отже, зважаючи на сучасний етап розвитку системи освіти, основною метою навчання іноземної мови є формування в учнів комунікативної компетенції, що означає оволодіння мовою як засобом міжкультурного спілкування, розвиток умінь використовувати її як інструмент у діалозі культур і цивілізацій сучасного світу. Інтерактивний підхід є однією з найефективніших методик навчання іноземних мов, тому що саме він сприяє формуванню й розвитку навичок співробітництва. Інтерактивні методики дають можливість ефективної організації взаємодії педагога і студентів, продуктивної форми їх спілкування,

залучення всіх учасників процесу до роботи одночасно, тим самим забезпечуючи активне формування іншомовної комунікативної компетенції учнів. Маємо зауважити, що для продуктивного та ефективного вивчення іноземної мови використовуються чисельні інтерактивні технології та прийоми, що дають можливість взаємодії студентів на різних рівнях та етапах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Артемчук Г. Про сучасні підходи до вивчення і викладання іноземних мов / Г. Артемчук // Рідна школа. – 2003. – № 9. – С. 47-49.
2. Алексич Т. Використання інтерактивних технологій на уроках іноземної мови як засіб підвищення ефективності навчання / Т. Алексич // Англійська мова та література. – 2008. – № 13. – С. 1-3.

*А. О. Перетяцько,
студентка IV курсу факультету міжнародних відносин,
Хмельницький національний університет*

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ І ПЕРЕКЛАДУ КОЛЬОРОНАЗВ У ТВОРАХ М. КОЦЮБИНСЬКОГО

Кольороназви є вагомим елементом мовної картини світу. Доволі часто переклад кольороназв є складним з огляду на розбіжності у номінації кольорової гама у різних мовах.

Багата лексика творів великого класика української літератури М. Коцюбинського відкриває широкі простори для перекладацької діяльності. Але разом із тим виникає і чимало проблем, пов'язаних із перекладом специфічних понять. Однією з таких є проблема перекладу кольороназв.

Специфікою відтворення словесного образу в перекладі займалися такі провідні перекладознавці, як В.В. Коптілов, О.І. Чередниченко, В.І. Карабан, Р.П. Зорівчак, П.О. Бех, у той час як перекладові кольороназв у художньому тексті дотепер присвячено лише окремі наукові розвідки (Т. Конлі, Л.Р. Калинович, В.В. Мирошніченко, І.В. Ковальська). Однак усі ці праці стосуються не стільки граматичного, скільки лінгвостилістичного боку дослідження. Тому **актуальність** нашого дослідження полягає у дослідженні граматичних, зокрема морфологічних, ознак творення прикметників на позначення кольороназв та аналізу адекватності їх перекладів англійською мовою

Об'єктом нашого дослідження є лексика на позначення кольору в творах М. Коцюбинського.

Предметом аналізу є морфологічні особливості творення і перекладу англійською мовою лексем на позначення кольороназв у творах М. Коцюбинського.

Нашою **метою** є аналіз перекладу прикметників із колірним компонентом. Мета роботи вимагає вирішення таких **завдань**: розгляд морфологічних способів творення кольороназв як граматичної проблеми; відбір з оригінальних та перекладних текстів лексичних одиниць на позначення кольору; аналіз спосо-